

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

TANIM

Basılarak çoğaltılmak üzere matbaaya gelen bir orijinalin (kitap, broşür, fatura, amblem, duvar kâğıdı vb.) ofset baskı (düz baskı tekniği) tekniğinden yararlanarak basılmasını sağlayan kişidir.

A- GÖREVLER

Ofset (Düz) Baskı: Bu baskı ve mürekkep ile çalışma esasına dayanan bir baskıdır. Son yıllarda hızla gelişen bu teknikle ticari amaçlı ambalaj kâğıdı, etiket, broşür, kartpostal, kitap ve benzerinin basıldığı baskı tekniğidir. İş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Orijinaline göre basımı yapılacak bir materyalin filmini çeker,
- Filmin renkli ve siyah beyaz olarak montajını yapar. Montajı yapılan filmler çinko kalıbın üzerine pozlandırma yöntemi ile pozlandırır,
- Pozlandırılan kalıp üzerinde rötuş yaparak baskı kalıbını hazır hale getirir,
- Makinenin kalıp altı besleme kâğıdını kontrol eder, gerekiyorsa değiştirir,
- Pozlandırılan baskı kalıbını makineye bağlar,
- Baskı hangi renk ile yapılacaksa boya haznesini hazırlar ve makinenin, mürekkep alıcı ve mürekkep verici merdaneleri ayarlar,
- Makinenin su merdanelerini ayarlar, su seviyesini kontrol eder,
- Ofset kauçuğunu hazırlar,
- Baskı yapılacak kâğıtları havalandırılarak, kâğıt asansörüne düzgün bir şekilde yerleştirir ve makineyi ayarlar,
- Prova baskısı yapar. Prova baskısını kontrol ederek ayarsızlık yoksa baskıya devam eder,
- Baskı esnasında baskıyı sürekli kontrol eder, baskıda bir ayarsızlık varsa düzeltir,
- Baskısı biten baskı kalıbını zamlayarak, tekrar kullanılmak üzere muhafaza eder,
- Baskı sonunda makineyi temizler, bir sonraki baskıya hazır hale getirir,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Film montaj ve rötuş malzemeleri (bant, lastik eldiven, rötuş boyası, fırça),
- Baskı kalıpları, Lüp (baskı kontrol merceği), barkod okuyucu,
- Baskı Makineleri ve ekipmanları
- Zamk hazne suyu (alkollü-alkolsüz),
- Rapido, densitometre (renk ölçüm cihazı),
- Milimetrik kâğıt, pantone katalogu (uluslararası standart renkler),
- Kopya şasesi,
- Çeşitli renkte mürekkepler,
- Baskı kontrol masası,
- Çeşitli ebatla ve cinsten baskı kâğıtları.

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Ofset Baskı Operatörü olmak isteyenlerin;

- El ve gözlerini eşgüdümlü kullanabilen,
- Renkler ve şekiller arasındaki ilişkileri algılayabilen,
- Dikkatli, sorumlu,
- Ekip çalışmasına yatkın,
- Makine ve malzeme ile çalışmaktan hoşlanan,
- Bir işi planlayabilme ve uygulamaya koyabilme özelliğine sahip,
- Yeniliklere açık, teknolojiyi yakından izleyen kişiler olmaları gerekir.

C - ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Çalışma ortamı kapalı olup, özellikle makine dairesinin olduğu kısımlar gürültülüdür. Bu meslekte çoğunlukla ayakta çalışılmakta olup, çalışırken eğilme, uzanma, malzeme kaldırma gibi fiziksel faaliyetlerde bulunabilir. Ürünün basılabilmesi için hazırlık ve basım aşamalarında sürekli kullanılan boya, mürekkep, benzin, yağ ve asit içerikli maddeler ofset baskı makinelerinin keskin bir koku yaymasına neden olmaktadır. İşyerinin ölçeğine ve iş hacmine göre değişmekle birlikte, geç saatlere kadar çalışma, basımevi statüsündeki işyerlerinde ise vardiyalı çalışma söz konusu olabilmektedir. Malzeme satıcıları, müşteriler, diğer çalışanlar vb. iletişim içindedirler.

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Matbaa Teknolojisi alanı “Ofset Baskı Sistemleri” dalında verilmektedir.

Yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde de Matbaa alanı “Ofset Baskı” dalında mesleğin eğitim verilmektedir

Ayrıca üniversitelerin veya özel kuruluşların açtığı kurslarda bu mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri ve alanın temel ortak kazanımları içeren meslek dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yılsonunda öğrenci dal/mesleğini belirler.
- 9. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal/meslek seçimi yapılmaktadır.
- Dal/mesleğe ait kazanımları içeren dersler 10, 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.
- Başarı düzeyleri iyi derece olanlar akademik destek dersleri içeren programı tercih etme hakkına sahiptir.

Mesleki eğitim okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler “Meslek Lisesi” diploması verilmektedir.

Ayrıca, 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

E - ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ofset baskı Operatörleri matbaa veya basımevlerinde çalışabilirler. Ambalaj üreten büyük işletmelerin bünyesindeki matbaa atölyelerinde de çalışma olanakları vardır. Basımevleri matbaalara nazaran daha büyük ölçekli işyerleri olup, daha gelişmiş teknoloji ile üretim yapmaktadırlar. Son yıllarda hayatın her alanına giren bilgisayarların matbaacılık alanına da büyük katkıları olmaktadır. Birçok işlem ekranda yapılır olmuş ve gün geçtikçe elle yapılan işlemlere ihtiyaç kalmayacak duruma gelinmiştir. Dolayısıyla bilgisayarlı ve otomatik makineleri kullanmasını bilen işgücüne gereksinim duyulmaya başlanılmıştır. Matbaacılık ve basım işlemleri günümüzde olduğu gibi gelecekte de her zaman var olacak bir alan olduğu için matbaacılık mesleğinin alt branşlarından olan ofset baskıcıya istihdam açısından her zaman ihtiyaç duyulmaktadır.

F - EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretle başlayan kazanç durumu, işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

G - MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Matbaa Teknolojisi alanı, “Ofset Baskı” dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim ön lisans programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Teknoloji Fakültelerinin, Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, Turizm Fakültelerinin, mesleki ve teknik orta öğretim kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlarını tercih etmeleri halinde öncelikli olarak yerleştirilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Meslekte uzmanlaşma ve yükselmeyi sağlayan, tecrübe veya ek bilgi ve beceri kazandıracak kurslar, seminerler, hizmet-içi eğitim gibi olanaklar aracılığıyla nitelik artışı sağlanabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Mesleki eğitim merkezlerinde kalfalık belgesini alanlar, Milli Eğitim Bakanlığı’nın mesleklerin özelliklerine göre belirlediği sürelerde ustalık eğitimi kurslarına devam edip, başarılı olmaları durumunda ustalık belgesini alırlar.

Ustalık belgesine sahip olanlar ayrıca, işyerinde çırak çalıştırması için de mesleki eğitim merkezlerinde düzenlenen İş Pedagojisi kursuna katılıp, başarılı olmaları durumunda Usta Öğreticilik belgesine sahip olurlar.

Matbaalarda zamanla ustabaşı hatta teknik müdürlüğe kadar yükselebilmektedirler. Matbaa lise mezunları da doğrudan ustalık sınavına girebilmektedirler.

BENZER MESLEKLER

- Serigrafi ve Tampon Baskı Operatörü
- Flekso Baskı Operatörü
- Tifduruk Baskı Operatörü

OFSET BASKI OPERATÖRÜ

H- EK BİLGİLER

-

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu,
- Ege Üniversitesi Basımevi,
- MEB Çıraklık Eğitim Genel Müdürlüğü “Matbaacılık” Çıraklık ve Kalfalık Eğitim Programı (Tipo-Ofset-Serigrafi-Dizgi-Ciltçilik) Dokümanları,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08,
- İstanbul Küçükçekmece Dr. Oktay Duran Matbaa Meslek Lisesi,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.